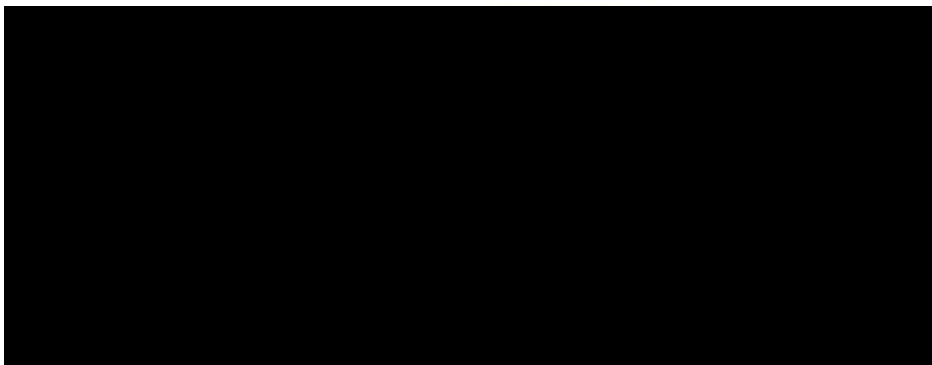

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
F 070 378 61 39
ffwet@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
FF/75A/2014/057

Bijlagen
2

Datum 15 april 2015
Betreft Beslissing aanvraag
Art. 75 Flora- en faunawet

Geachte

Op 12 december 2014 heb ik uw aanvraag voor een ontheffing voor
"Wetenschappelijk onderzoek RUG: overlevingsstrategieën van vogels" ontvangen.
In deze brief stel ik u op de hoogte van mijn beslissing.

Beslissing

Ik heb besloten uw aanvraag gedeeltelijk goed te keuren. Hierbij verleen ik u de
ontheffing die u heeft aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het doden, vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse vogels (*Aves*);
- artikel 10 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het opzettelijk verontrusten van beschermde inheemse vogels;
- artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde inheemse vogels;
- artikel 12 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het zoeken, rapen en uit het nest nemen van eieren van beschermde inheemse vogels;
- artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vervoeren en onder zich hebben van dieren en eieren, behorende tot een beschermde inheemse vogelsoort;
- artikel 15, lid 1 en 2, 15a en 72, lid 5 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het gebruik van mistnetten, netten geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels, vangkooien en kastvallen voor het vangen van beschermde inheemse vogels.

De ontheffing geldt voor geheel Nederland.

Ik verleen u deze ontheffing voor de periode van 15 april 2015 tot en met 14 april 2020.

U heeft geen ontheffing voor artikel 14, lid 1 van de Flora- en faunawet nodig.

Hieronder vindt u de redenen voor mijn besluit.

Aanvraag

U vraagt, namens de Rijksuniversiteit Groningen, ontheffing voor onderzoek naar de overlevingsstrategieën van vogels. Het betreft verschillende projecten gericht op adaptatie aan omstandigheden, partnerkeuze en reproductiesucces van inheems vogelsoorten. Het onderzoek is primair gericht op de analyse van het gedrag van vogels in een ecosysteem. De opgedane kennis kan van groot belang zijn voor onder meer beschermingsmaatregelen voor vogels en beheer van natuurgebieden.

Bij het onderzoek wordt een groot aantal verschillende handelingen verricht. Zo worden onder meer vogels gevangen om biometrische gegevens op te nemen, te merken of te zenderen, bloed of monsters af te nemen en in bepaalde gevallen het tijdelijk of permanent houden in laboratoriumomstandigheden. Bij sommige onderzoeken worden ook interventies verricht met de vogels, zoals het plaatsen van een chip of het injecteren met hormonen. Verder worden ook handelingen verricht met eieren, waaronder merken of injecteren met hormonen. Incidenteel worden dieren (permanent) in gevangenschap gehouden of gedood voor nadere analyse. Per jaar worden naar schatting 50 eieren en 150 vogels permanent uit de natuur onttrokken. Het betreft daarbij uitsluitend algemeen voorkomende soorten (zoals kokmeeuwen, pimpelmezen en spreeuwen).

Voor het uitvoeren van veldbiologisch onderzoek is het van groot belang dat de vogels nagenoeg ongestoord in hun natuurlijke situatie blijven functioneren. In bepaalde gevallen is het voor het onderzoek nodig om interventies uit te voeren op de dieren of hun eieren. Deze handelingen worden zoveel mogelijk beperkt in tijdsduur en impact, zodat ze minimale verstoring veroorzaken. Alle onderzoeken worden tevens beoordeeld door de Dierexperimentencommissie van de Rijksuniversiteit Groningen (DEC-RUG).

Toelichting

Relevante wet- en regelgeving

In de bijlage kunt u de relevante wet- en regelgeving lezen.

Ontheffing

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als:

- De gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is;
- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- De ontheffing aangevraagd wordt ten behoeve van onderzoek, onderwijs, reproductie of herintroductie.

Het projectplan bij de aanvraag geeft blijk van een zorgvuldige werkwijze en expertise van de uitvoerende. Bij het grootste deel van de onderzoeken worden de dieren niet permanent onttrokken aan de natuur. In de incidentele gevallen dat dit wel gebeurt gaat het om soorten die algemeen zijn in Nederland. Bovendien betreft het daarbij een relatief gering aantal exemplaren, gelet op de totale Nederlandse populatie. De gunstige staat van instandhouding is niet in het geding. De resultaten van deze onderzoeken kunnen een bijdrage leveren aan beschermingsmaatregelen voor vogels en beheer van natuurgebieden. Daarmee draagt dit onderzoek indirect juist bij aan een gunstige staat van instandhouding van inheemse vogels. Andere oplossingen leiden niet tot de gewenste resultaten.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
15 april 2015

Onze referentie
Aanvraagnummer
FF/75A/2014/057

Afwijzing artikel 14

Aan dit artikel ligt de overweging ten grondslag dat het uitzetten van dieren indruist tegen natuurlijke processen. Het uitzetten van dieren kan niet alleen een bedreiging vormen voor de inheemse flora- en fauna doch ook voor andere belangen bijvoorbeeld van land- of bosbouw. Dit artikel betreft dus introductie en herintroductie van soorten. Het artikel is niet van toepassing op het in de vrije natuur terug brengen van een inheems beschermde soort naar de habitat waaruit het dier afkomstig is. Dat is het weer in vrijheid stellen van dieren in hun oorspronkelijke leefomgeving.

Artikel 14, lid 1 van de Flora- en faunawet is daarom op uw aanvraag niet van toepassing.

Handelingen bij dieren

In uw projectplan geeft u aan dat u handelingen gaat verrichten bij dieren. Deze handelingen kunnen stress geven of hinderlijk zijn voor de dieren. In de zorgplicht uit de Flora- en faunawet (artikel 2) staat dat iedereen die dit weet of kan vermoeden al het mogelijke moet doen om dit te voorkomen. U kunt hierbij denken aan bepaalde maatregelen die de schadelijke gevolgen zoveel mogelijk beperken of voorkomen. Ook kan een projectvergunning van de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) nodig zijn voordat u de handelingen mag uitvoeren.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande verleen ik u ontheffing voor "Wetenschappelijk onderzoek RUG: overlevingsstrategieën van vogels".

Rapportages

Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om u te wijzen op voorwaarde 8 van uw ontheffing. Hierin is opgenomen dat u jaarlijks een overzicht van de uitgevoerde onderzoeken naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland moet zenden. Eerder heeft u niet aan deze voorwaarde voldaan. Ik verzoek u vanaf heden wel navolging te geven aan deze voorwaarde.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie?

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl.
Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen

De teammanager Vergunningen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

15 april 2015

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75A/2014/057

Relevante wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

Artikel 2

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Artikel 4

1. Als beschermde inheemse diersoort worden aangemerkt:
(...)
 - b. alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten vogels met uitzondering van gedomesticeerde vogels behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten;
(...)

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

1. Het is verboden:
 - a. planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
15 april 2015

Onze referentie
Aanvraagnummer
FF/75A/2014/057

plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort,

- b. te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

(...)

Artikel 14

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.

(...)

Artikel 15

1. Het is verboden bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt en bestemd zijn voor het doden of vangen van dieren, onder zich te hebben, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorradig of voorhanden te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden.
2. Het is verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen of van de krachtens het eerste lid aangewezen middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen voor het doden of vangen van dieren zullen worden gebruikt.
3. Bij een aanwijzing als bedoeld in het eerste of tweede lid, wordt mede rekening gehouden met het belang te voorkomen dat een onnodig grote inbreuk op het welzijn van het te doden of te vangen dier wordt gemaakt.

Artikel 15a

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 15 en 72 is het, ingeval op grond van Hoofdstuk V, titel III, een afwijking van artikel 9 wordt toegepast, verboden gebruik te maken van alle middelen, installaties of methoden voor het massale of niet-selectieve bemachtigen, vangen of doden van vogels als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, of die de plaatselijke verdwijning van deze soorten tot gevolg kunnen hebben.
2. Tot de middelen, bedoeld in het eerste lid, behoren in ieder geval:
 - a. de middelen, bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, van richtlijn 79/409/EEG; en
 - b. elke achtervolging met behulp van de vervoersmiddelen, bedoeld in bijlage IV, onderdeel b, van richtlijn 79/409/EEG, op de in de bijlage omschreven wijze.

Artikel 72

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden, voorzover noodzakelijk in afwijking van artikel 15, de middelen aangewezen waarmee, met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 65 tot en met 70, dieren mogen worden gevangen of gedood. Als middelen worden slechts aangewezen middelen die geen onnodig lijden van dieren veroorzaken.

(...)

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
15 april 2015

Onze referentie
Aanvraagnummer
FF/75A/2014/057

3. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, worden regels gesteld met betrekking tot het gebruik van de in het eerste en tweede lid bedoelde middelen.

Deze regels betreffen in ieder geval:

- a. de soorten waarop de middelen betrekking hebben;
- b. de afmetingen van de gronden waarop de middelen gebruikt mogen worden en
- c. de vaardigheden waarover bij het gebruik van de middelen beschikt moet worden.

(...)

5. Het is verboden dieren te vangen of te doden met andere dan de in het eerste of tweede lid bedoelde middelen of in strijd met de toestemming, bedoeld in het vierde lid of de regels die op grond van het derde lid worden gesteld.

(...)

Artikel 75

(...)

3. Onze Minister kan, voorzover niet overeenkomstig artikel 68 van deze wet door gedeputeerde staten ontheffing is of kan worden verleend, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 15a, 15b, tweede lid in samenhang met het eerste lid, 16, 17, 18, 50, 51, 52, 53, 58, 59, tweede lid, 64, tweede lid, en 72, vijfde lid.

(...)

5. Vrijstellingen en ontheffingen worden tenzij uitvoering van internationale verplichtingen of bindende besluiten van organen van de Europese Unie of andere volkenrechtelijke organisaties noodzaakt tot het verlenen van vrijstelling of ontheffing om andere redenen, slechts verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.
6. Onverminderd het vijfde lid, worden voor soorten genoemd in bijlage IV van richtlijn 92/43/EEG, voor soorten vogels als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, en voor bij algemene maatregel van bestuur aangewezen beschermde inheemse dier- of plantensoorten vrijstelling of ontheffing slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat:
- a. ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;

Besluit beheer en schadebestrijding

Artikel 5

1. Onverminderd artikel 50 van de wet, zijn als middelen als bedoeld in artikel 72, eerste lid, van de wet waarmee dieren mogen worden gevangen of gedood aangewezen:
- a. geweren;
 - b. honden, niet zijnde lange honden;
 - c. jachtvogels;
 - d. fretten;
 - e. kastvallen;
 - f. vangkooien;
 - g. klemmen, niet zijnde pootklemmen;
 - h. buidels;
 - i. lokvogels, mits niet blind of verminkt;
 - j. kunstmatige lichtbronnen;

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

15 april 2015

Onze referentie

Aanvraagnummer

FF/75A/2014/057

- k. middelen die krachtens de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden zijn toegelaten of vrijgesteld, en
 - l. rodenators.
3. De middelen, genoemd in het eerste lid, onderdelen e, f en j, mogen niet worden gebruikt voor het doden of vangen van:
- (...)
- b. dieren die behoren tot de soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, of in bijlage V, onderdeel a, bij richtlijn 92/43/EEG.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
15 april 2015

Onze referentie
Aanvraagnummer
FF/75A/2014/057

Artikel 11

- 1. Als middelen bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de wet, zijn mistnetten aangewezen.
 - 2. Als middelen bedoeld in artikel 15, tweede lid van de wet, zijn aangewezen:
 - a. hagelpatronen die metallisch lood bevatten;
 - b. klemmen, met uitzondering van klemmen uitsluitend geschikt en bestemd voor het vangen en doden van mollen, zwarte ratten, bruine ratten of huismuizen;
 - c. vallen, met uitzondering van kastvallen;
 - d. strikken;
 - e. vangkooien;
 - f. lijn en
 - g. netten geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels.
- (...)

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van [REDACTED] op 12 december 2014, namens de
Rijksuniversiteit Groningen

gelet op artikel 75, lid 3, 5 en 6, onderdeel a van de Flora- en faunawet

Verleent de Staatssecretaris van Economische Zaken hierbij aan:

Naam: Rijksuniversiteit Groningen (hierna: ontheffinghouder)

Adres: Broerstraat 5

Postcode en woonplaats: 9712 CP GRONINGEN

Ontheffing **FF/75A/2014/057** voor het tijdvak van: 15 april 2015 tot en met 14 april 2020

Van de verbodsbepalingen genoemd in:

- **artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het doden, vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse vogels (Aves);**
- **artikel 10 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het opzettelijk verontrusten van beschermde inheemse vogels;**
- **artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde inheemse vogels;**
- **artikel 12 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het zoeken, rapen en uit het nest nemen van eieren van beschermde inheemse vogels;**
- **artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vervoeren en onder zich hebben van dieren en eieren, behorende tot een beschermde inheemse vogelsoort;**
- **artikel 15, lid 1 en 2, 15a en 72, lid 5 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het gebruik van mistnetten, netten geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels, vangkooien en kastvallen voor het vangen van beschermde inheemse vogels, ten behoeve van onderzoek.**

De ontheffing geldt voor geheel Nederland.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

1. Het bestuur van de ontheffinghouder dient toe te zien op de strikte naleving van deze ontheffing met de daarin vermelde voorwaarden.
2. De ontheffinghouder dient alle door of namens de Staatssecretaris van Economische Zaken verstrekte of nog te verstrekken aanwijzingen in verband met de uitvoering van deze ontheffing nauwkeurig op te volgen.
3. Voor het verrichten van de in deze ontheffing genoemde handelingen, voor wat betreft bovengenoemde artikelen van de Flora- en faunawet, mogen vaste medewerkers van de ontheffinghouder middels een machtiging gebruik maken van deze ontheffing. Indien de ontheffinghouder een ander dan een vaste medewerker machtigt, dan dient de ontheffinghouder een kopie van de verleende machtiging aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag te zenden. De machtiging vermeldt in ieder geval de volgende gegevens:

FF/75A/2014/057

- a) volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b) soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
 - c) kwalificaties met betrekking tot deskundigheid op het gebied van beschermde soorten;
 - d) de handelingen die mogen worden verricht;
 - e) plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - f) periode waarvoor de machtiging geldt;
 - g) naam en handtekening ontheffinghouder;
 - h) het nummer van de ontheffing die aan de ontheffinghouder is verleend.
4. Gemachtigden dragen bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is de machtiging bij zich. Deze machtiging dient te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. Gemachtigden dienen de machtiging op eerste vordering te tonen aan een bevoegd controleur of opsporingsambtenaar.
 5. De aangegeven handelingen mogen uitsluitend worden verricht voor wetenschappelijk onderzoek aan de Rijksuniversiteit Groningen naar de overlevingsstrategieën van vogels, volgens het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan.
 6. De ontheffinghouder dient de resultaten van het onderzoek na afloop te zenden aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag.
 7. De ontheffinghouder dient een overzicht van de onderzoeken van de ontheffinghouder zelf en van de gemachtigden in de maand januari van ieder jaar te zenden aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag. De ontheffinghouder geeft daarbij in het algemeen aan wat de effecten en de mate van ongerief van de werkwijze in de praktijk zijn.
 8. Deze ontheffing kan bij het niet of niet voldoende naleven van de voorwaarden worden ingetrokken.

Den Haag, 15 april maart 2015

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens de

[Redacted signature]

Marco Klaassen
De teammanager Vergoedingen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland